

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 16 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Vieaţa este lucru.

Astăzi, când pe toate terenele şi în ori-ce împrejurare se pretinde tot numai lucru din partea fiecărui individ, ori corporaţiune chiar, de sine se înţelege că dela mic până la mare, dela sêrac până la bogat pentru asigurarea existenţei noastre trebuie să muncim din toate puterile şi în ori-ce împrejurări, pentru a putea ţinea cont de progresele ce le fac şi celelalte naţiuni conlocuitoare în privinţa bunăstării, care este punctul de căpetenie la un individ, ba chiar şi la un popor.

„Vieaţa este lucru“, zice înţeleptul Hilel, asemănând apa puturoasă cu sufletul, ear ţărîna părăginită cu vieaţa omului.

Şi într'adevăr așa este.

Cu durere trebuie să amintim, că şi astăzi încă câte locuri băltoase şi ogoare părăginite mai putem vedea încă, la care mulţi străini privesc cu indignare şi dacă aceste locuri prin diligenţa oamenilor ar fi prefăcute în lanuri roditoare, câte foloase nu le-ar putea aduce. Şi oare la alte popoare mai culte, mai îndemnatice în de ale economiei de cum e poporul nostru, putea-re-am vedea toate acestea?

Până când alte naţiuni au astăzi tel şi fel de societăţi cu o mulţime de membri, cari le susţin pentru scopul promovării intereselor lor comune, până atunci noi suntem cu mult mai mărginiţi în această privinţă, căci abia avem vre-o câteva instituţiuni culturale şi economice şi şi acelea puţine câte sunt, nu sunt spriginite din partea poporului nostru, deşi e lucru vădit, că aceste instituţiuni lucră fără preget pentru luminarea şi bunăstarea poporului românesc.

S'a arătat cu cifre împrejurarea că, toţi acei indivizi, cari se fac membri la

Reuniunile Economice, după taxa aceea puţină ce o solvesc reuniunii ca membri, cât folos pot trage dela ea prin împărţirea de altoi şi seminţe de ierburi etc, pe lângă care mai primesc şi diferite staturi cu privire la ori-ce ramal economiei, folosesc unelte economice, cari le uşurează unele lucrări, şi totuşi interesul ce-l arată poporul nostru faţă de acele instituţiuni binefăcătoare, este foarte neînsemnat. E de dorit, ca şi poporul nostru să urmeze exemplul celorlalte naţiuni conlocuitoare întru spriginirea acestor instituţiuni binefăcătoare. Unde sunt preoţii şi învăţătorii nostri, cari în locul prim sunt chemaţi a ţinea cont de această împrejurare şi a îngriji de bunăstarea poporului, care este de bună-seama şi izvorul existenţei lor.

Că o parte dintre preoţii şi învăţătorii nostri nu se prea interesează de soartea poporului şi că nu-i împărtăşesc aceluia poveţele de lipsă, că cum şi când are economul a-şi îndeplini lucrul seu, ca recolta lui să fie mai îmbelşugată, ci mai bucuros se ocupă cu alte afaceri şi funcţiuni mai puţin însemnate, se vede şi de acolo, că nu se îngrijesc şi nu prenumără foi de specialitate, în cari sunt cuprinse îndrumările şi sfaturile mai multor bărbaţi experţi referitor la ori-şi-ce branşe a economiei. Pe baza acestora la ocasiuni binevenite vor putea da şi dînşii poporului nostru poveţe însemnate spre folosul binelui comun, ear poporul vîzînd că conducătorii lui se interesează cu tot dinadinsul de soartea lui, se va lipi de ei cu dragă inimă şi îşi va pune toată încrederea în conducătorii sei. Deci datori suntem toţi aceia, cari ne fîlim cu acest nume, a protegia soartea poporului cu tot dinadinsul, cu atât mai virtos, că şi societăţile noastre culturale şi economice cu cel mai mare interes urmăresc tot acelaşi scop.

Dela Reuniunile noastre.

Duminica trecută trimişii „Reuniunii Economice“ din Orăştie, secretarul I. Moţa şi membrul în comitet I. Fleşeriu, au ţinut în Vaidei prelegerea economică vestită de noi.

La prelegere au luat parte un frumos număr de economi, umplînd cât nu-i mai încăpea sala şcoalei, în frunte cu părintele Tilicea şi învăţătorul Basarabă. Secretarul I. Moţa a introdus prelegerea lămurindu-le întăiu oamenilor, că ce e şi cu ce scop înfiinţată Reuniunea Economică, cum de se susţine ea fără să atingă contribuiri dela membri, ci pe acelea pe toate le dă napoi membrilor sei îndoite şi întreite, în altoi, seminţe nobile, maşini, etc., şi le-a făcut o socoteală, cât poate câştiga fiecare econom prin aceea că se face membru la această Reuniune! — După acestea şi-a luat ca temă specială de prelegere *maşina de sămănat grâu*, analisîndu-o înaintea oamenilor, arătându-le cu date şi cifre cât de mult cruţă economii la sēmîntă dacă folosesc această maşină la sămănatul grăului; cum e acest sămănat mai bun şi pentru secerişul însuşi, căci în holda sămănată cu maşina putem, la timp potrivit, când nu e încă răscoaptă, să introducem *coasă* în locul secerii, prin ce iarăşi se face o însemnată cruţare de cheltueli, mărind câştigul economului, — şi celelalte foloase toate, — şi pune la inima oamenilor, ca, drept cel dintăiu semn de pornire pe drumul unei economii mai raţionale, să-şi aducă negreşit măcar o maşină de sămănat în comună, căci prin Reuniunea Economică din Orăştie o capătă cu 20% mai ieftină, de cum ar căpăta-o cercând să şi-o cumpere ei de-adreptul dela fabrică. Membrul în comitet I. Fleşeriu şi-a cetit apoi prelegerea sa despre îmbunătăţiri generale în economie, cerînd oamenilor să se nisuiască a ţinea pas cu cerinţele de înaintare ale timpului, şi dăndu-le poveţe generale de lucrare mai raţională la arat şi de îngrijire mai bună a *gunoiului*, acest suc dătător de vieaţă economiei.

Di Dr. Cernel Furca din Lugoj a ținut Dumineca trecută după prânz o prelegere economică în sala școalelor gr.-or. despre legea industrială. Dumineca viitoare va continua di Dr. George Dobrin despre asocierile industriale.

Insoțire pentru valorisarea laptelui în Seliște. Sâmbăta trecută a fost conchemată la Seliște, de către on. domn Petru Dragits, o adunare generală de constituire în scopul înființării unei însoțiri pentru valorisarea laptelui, la care au luat parte foarte mulți fruntași din comună. Di P. Dragits deschizând adunarea, explică celor de față însemnătatea și foloasele însoțirii și cetește proiectul de statute, care constă din 27 paragrafi, primit fiind cu unanimitate. Locuitorii din comunele învecinate încă au promis intrarea lor în însoțire. In nrul viitor vom da și noi unele amănunte mai însemnate din statute.

DIN LUME

Răsboiul.

In decursul unei Ianuarie s'au întâmplat 308 ciocniri între trupele bure și engleze. Și anume: 125 în Transvaal, 102 în Oranje, 75 în colonia Cap și 6 în Natal, în cari lupte Burii au ieșit învingători. De present sub arme se află 30.000 Buri. O trupă comandată de vestitul general bur De-Wett, constătătoare din 2000 soldați, a ținut

FOIȚĂ

Dela Șezătoare.

(Schiță originală).

E o seară liniștită de toamnă. Pe un ținț înțins afară dinaintea coșarului ne-am strins câțiva băetani din sat să mai rîdem cu cele fete, și fiindcă mâinile ni-s slobode, desghiocăm bucuros păpușoi lui badea Neculai Pinte, că-i Român de treabă și-i săritor și el la nevoile noastre.

— Șezi mamă Dumitră, și pune și d-ta mâna pe știulete, că de aceea-i șezătoare... ori vrei să ne zugrăvești?

— Ei bată-te, că diștept te-a mai ales... fă mai hăis Marando... ia împinge hohorocu cela încoace, măi țică... încet să nu dai de șugubină.

— Da Nică nu vine?

— Li de straje la primărie.

piept cu 23 de regimente engleze, perzând, firește, ambele părți, dar' mai ales Englezii mulți ostași.

Convenție cu România.

Ambasadorul austr. ung. din București, contele Pallavicini; după-cum scriu foile ungurești, a adresat o notă guvernului român, în care îl invită a se declara, dacă România e aplecată a menține și pe mai departe convenția comercială existentă cu Austro-Ungaria. In notă se accentuează totodată, că în cazul când România n'ar abdice de convenție până la 31 Dec. 1902, aceea se consideră de validă până la 1904.

Intre Anglia și Iaponia

s'a făcut un tratat, în înțelesul căruia dacă una dintre ele va fi atacată din vre-o parte, cealaltă se păstreze neutralitatea, ba dacă vre-una va fi atacată chiar de către două puteri, cealaltă se vină în ajutorul seu și se conlucre la o pace pentru o înțelegere comună. Acest tratat s'a făcut mai ales din cauza, că ambele aceste două state au mari interese comerciale, ba chiar și politice, prima în China și a doua în Coreea. Tratatul e făcut pe 5 ani.

DE TOT FELUL

PENTRU MESERIAȘI

Pentru grădinari. Spre a văpsi muschiu verde frumos, cum se recere la pregătirea buchetelor artificiale, se pune la 2 litre de apă, când fierbe bine, 3 linguri de acid picric și o lingură de indigacarmine. Mestecând bine se disolvă aceste preparate. Muschii

— Auzi, mamă Dumitră, ce spune Ilie, că ci-că «la strejar» sunt stafii...

— Apoi, or fi, dragul lelii, ce te prinde pe tine mirarea?

— Ia mai tăceți măi, ce dracu vă tot hliziți? Cum o fi stafia aceea, mamă Dumitră, d-ta ai văzut-o vre-odată?

— Firește c'am văzut-o.

Ea ride și ret. Toți tăceam chitit și ne uitam țință în ochii ei mari și blânzi; luna îi bătea drept în față. Frumoasă trebuie să fi fost mama Dumitra în zilele ei. Ea știe ce vrem noi... și-i place să povestească; nu cred să mai fie cineva pe lume care să poată povesti ca ea; tot ce am auzit din gura ei, mi-se pare c'am văzut aievea.

— Li cam mult de-atunci, eram fată așa ca de vre-o 18 ani și slujam la boeru cel bătrân, în casele vechi... voi nu le-ați apucat; și, aveam și eu, chipurile, un ibovnic în sat... Ce te uiți așa, picuile? Vezi de treabă, ce asculti tu la vorbele noastre?... Seara, după-ce se culcau toți, eu mă duceam binișor în pridvorul din spatele casei și stam

formați în legături se apucă de rădăcină și se înmoaie în decurs de o minută în fluiditatea terbinte și se usucă după aceea cât se poate de bine.

Pentru lemnari. Un mijloc foarte bun pentru conservarea lemnului pe mai mulți ani, mai cu seamă contra insectelor, constă după «Scient. Amer.», în a pune lemnul de conservat pentru timp mai îndelungat în o soluțiune concentrată de var. Lemnele se pun în gropi, se toarnă apă peste ele și apoi se aruncă var nestins, care se amestecă mai adeseori. După-ce a stat timp mai îndelungat, 2—3 luni pentru scânduri și stâlpi, se scoate lemnul și se pune să se usuce.

Pentru pânzari. Pânzăriile se pot spăla fără ca să se piardă cât de puțin culoarea lor în modul următor: Intr'o căldare plină cu apă se pune cam ¼ parte țărițe de grâu și se lasă să fiarbă 5 minute. După-ce se recește puțin apa, se spală cu ea materiile fără săpun și leșie și în fine se clătesc în apă rece.

Pentru olari. Remediul cel mai simplu contra înveninării cu plumb este, să se spele mâinile cu petrolu. Aceasta să se facă de trei-ori pe zi. Benzolul din petrolu curăță pe la de ori-ce aderențe de plumb.

Medicul casei.

Semnele pelagrei. Sunt multe semnele pelagrei, după-cum boala este mai mult sau mai puțin înaintată. La început nu se ved semne de pelagră decât pe piele. Aceasta se roșește, însă numai pe obraji, pe gât, pe dosul mânilor, pe piept și pe dosul picioarelor, va să zică pe pelea ce de regulă este descoperită.

acolo la fereastră, până când zăriam pe Ion; el sărea gardul și venea pe furis prin fundul grădinii, ca să nu-l simță câinii. Intr'o seară ședeam la fereastră și-l așteptam. Era lună, și umbra casei se întindea ca de aici până la poartă! Cum stam așa, odată mi-s'a părut c'am auzit ceva scârțând, m'am uitat la cumpăna fântânii, crezând că poate bate vântul: da de unde se pomenește? nici frunza nu se clătina, și atunci mi-am adus aminte că sub pridvor, chiar sub locul unde stam eu, era pivnița... mai știi? zic, poate umblă cineva la pivniță, și dau eu să mă uit, da cam cu frică... Doamne, uite par'că-l ved... un «cihodar» înalt, chipoș, eșia din umbra casei, și unde pășea falnic...

— Ce-i «cihodar», mamă Dumitră?

— Ei, ce să fie? Un cihodar, un slujitor domnesc... Străluciau fireturile pe el, de își luau vazu, și par'că plutea pe o apă, așa mergea de lin, l-am văzut bine cum a eșit din umbră, și de ce se depărta în bătaia lunii, creștea tot mai înalt, mai înalt, până ce nu s'a mai deslușit dintre copaci... tre-

Roșala pielei se arată îndată-ce omul lucrează sub razele soarelui și după ce s'a arătat, ea nu se mai retrage ușor. Roșala pielei pelagrosilor se însoțește de mâncărime, de usturime și dacă bolnavul se scarpină și continuă de a se expune la soare, pe pielea roșită se arată beșicuțe, unele mai mari, altele mai mici, care samănă cu cele-ce se produc după o arsură cu apă fiartă spre pildă. Mai târziu creapă, ear crepăturile merg adânc în piele, formând șanțuri cu margini groase și în fundul lor se vede rană. Pelița de pe buze la unii suferinzi este alburie, par'că ar fi opărită; la alții pare uscată. La unii durerea de gură și usturimea sunt atât de pronunțate, că nu pot mânca. Unii au rigăituri, alții dureri de cap și șira spinării, care se resfrânge prin mâni și picioare. Alții au un fel de amorțală, așa că poți să-i înțepi binișor fără ca să simță.

Tulburările de nervi mai nu se văd decât dela al doilea an.

Dacă nu se iau măsurile de lipsă, un pelagros suferă ani de zile și termină cu moartea.

Causele cari produc pelagra în numărul următor.

Carnea tocată. Se zice adesea: Carnea tocată este rea pentru stomac, mai cu seamă pentru stomac slab. Se mai zice, că în timpuri de epidemie de boale ale stomacului și ale mațelor carnea tocată ar fi chiar primejdiosă. Această zicătoare are lipsă de explicare. Numai carnea tocată și prăjită în

muram ca varga; nu știu cât oi fi stat așa, cu ochii într'acolo, că numai ear l-am văzut întorcându-se încet din grădină; luna îl bătea în față și ochii îi sticleau ca de măță, avea o barbă lungă până la brâu, și mergea drept, militărește, s'a abătut puțin la fântână, și a stat așa în loc, par'că voia ceva, apoi ear a pornit, și l-am văzut cum a intrat în umbră, am auzit ușa dela pivniță scârțâind binișor, știam că e totdeauna incuiată... în seara aceea n'am mai așteptat pe Ion, m'am dus să mă culc și toată noaptea m'am gândit la ciohodar și n'am închis ochii până în ziuă, de frică...

A doua zi i-am spus boerului că au stație casele și boerul a dat din cap și a zis că știe..

— Și oare dela ce să se tragă asta, mamă Dumitră?

— Apoi mări băieți, când se ridică o casă mare înainte vreme, se lua umbra unui om și se punea în zid, ca să fie casa trainică...

— Cum i-se lua umbra?

grăsime este greu de mistuit din partea unui stomac slab; pe când tocăturile de carne neprăjite în grăsime ori ferte, din contră sunt cu atât mai bune pentru stomacuri slabe și pe timpuri de boale de stomac, cu cât ele se introduc între dinți mai mărunțite.

In contra influenței. Pentru a ne feri de influență, cel mai de căpetenie lucru este, ca să avem un trai regulat, picioarele să le ținem uscate și la căldură și să ne ferim de răcire.

Advocatul poporului.

La cas de boală a servitorilor, pentru transportarea acelor la spital și alte cheltueli ce se mai fac pentru med cină, cură etc. le plătește stăpânul până la 30 de zile, dacă morbul l-a căpătat servitorul servind la stăpânul seu 15 zile fără vina lui ori a stăpânului, dar dacă servitorul devine bolnav din cauza stăpânului, atunci acesta e responsabil despre purtarea tuturor cheltuelilor ce vin înainte până la deplina însănătoșare a acestuia. Inse dacă servitorul pe timpul îmbolnăvirii nici decât sau barem cel puțin 15 zile nu a servit la stăpânul seu sau s'a îmbolnăvit din vina lui însuși: atunci servitorul, sau în cas de sărăcie ai lui (părinții, copiii, ori nepoții) vor purta cheltuelile de îngrijire precum și altele ce mai vin înainte. (Art. de lege XXI §§ 5, 6, 7—1898).

Difterita sau anghina este morbul cel mai periculos pentru copii. Casurile de difterită trebuie înștiințate la antistia comunală sau la medicul competent în termen de 24 ore. Și deoarece morbul acesta nu poți sunt în stare a-l cunoaște, acolo unde s'au ivit mai multe casuri de difterită, sunt datorii părinții, că ori-și-ce morburii ale copiilor împreunate cu inferbințală să le înștiințeze antistiei comunale ori medicului în termenul sus citat, adică în timp de 24 ore. (Ord. min. de interne de dtto 6 Martie 1893 nr. 10395).

— Ia bine, venia un om bună oară de se uita cum se clădește, și atunci un meșter se dădea binișor pe la spatelul lui și-i măsura cu sfoara cât i-se lungea umbra pe pământ și-i tăia lungimea și o culca în zid.

— Ei și?

— Si omul acela până într'un an mușea, și se făcea strigoiu, și venia în toate nopțile de-și lua umbra de unde a fost pusă și se plimba în preajma casei și apoi ear își ducea umbra la loc și se făcea nevăzut.

— Da eu am auzit că vine noaptea la om când doarme și-i sugă sângele strigoiu.

— Aș, astea-s vorbe de-a oamenilor.

— Și nu mai poți adică să-l gonești dela casă?

— Ba da, te duci la biserică și desgropi mortul care se face strigoiu și-i bați un țaruș drept prin inimă și numai așa scapi de el... Hai, fetelor, sculați că-i târziu... ian auziți, cântă cocoșii.

A trebuit să le ducem noi pe-acasă, că li-era frică. Și mereu le speriam. «Uite

stafial

Pentru licența de a produce tutun rugarea sau înștiințarea spre acest scop trebuie trimisă până la 31 Decembrie a anului premergător la antistia comunală. (Art. de lege XLIV § 7 din anul 1887).

DIVERSE

Ajutorarea micilor industriași austriaci. Consiliul austriac pentru dezvoltarea industriei, într'una din ședințele: sale din urmă între altele s'a ocupat și cu chestia împărțirii de împrumuturi și uneltelor de lucru pe seama micilor industriași. Deoarece în timpul din urmă e temere, ca nu cumva fabricile de păpuși etc. din America, cari lucră cu un sistem nou de mașinării să și introducă fabricatele lor în Austria și astfel să concureze cu industria de această branșă din lăuntru a țerii, Ministrul de comerț, secția industrială, a studiat chestia și aceste mașinării de sistem nou vor fi arătate și cunoscute la cursurile industriale și în depositul de mașinării, micilor industriași.

In fine consiliul a votat împrumuturi și unelte de lucru atât reuniunilor industriale, cât și micilor industriași în preț mai mare de 100.000 coroane.

Cum se pot păstra strugurii. Strugurii cari voim a-i ține peste iarnă sau timp mai îndelungat, nu trebuie să se cuieagă pe timp ploios, ci pe timp uscat și senin, cu soare. Când îi legăm pe rude să fim cu băgare de seamă, ca să-i legăm cu cotorul în jos. Rudele cu strugurii îi scoatem afară la soare timp de o zi și pe când îi așezăm în cămară sau la un alt loc potrivit să-i afumăm cu fum de zăhar preșerat cu jar.

Contra umflării foalei vite. O bucată de caș foarte vechiu sau brânză veche, bagă-o în grumazii vitei bolnave și cum i-a mers pe grumazi la vale i-se pornește foalele și scapă de umflătură. Sau var ars proaspăt sfărâmat ținându-se în sticle la loc uscat, 4 deca grame se amestecă cu jum. litră de apă și se toarnă la vită pe gât; pentru vițeii e de ajuns 2 decagrame de var.

— Măne sară.. la părintele Vasile.. da să ne mai spui, mamă Dumitră.

— Las' că vă spun, n'aveți grije... noaptea ușurică... (Va urma).

Glume.

O femeie fiind citată înaintea tribunalului fu întrebată ce etate are? — 35 de ani, răspuse ea. Suprins îi observă judele: cum se poate, femeie? Acum cinci ani când ți-am pus aceeași întrebare, mi-ai dat tot acest răspuns. „Da, domnule judecător, așa este“, zise femeia, eu nu am obiceiul să schimb vorba, eu nu vorbesc, azi într'un fel și măne altfel.

O servitoare care era să se mărite, nu știa să cetească, însă voia să ascunză logodnicului și acest defect. Odată însă ducându-se la biserică cu dânsul, ea deschise cartea ei de rugăciune și-o ținea întoarsă. „Pentru D-zeu“, îi zice logodnicul, „cum cetești, nu vezi că ții cartea întoarsă?“ Ea vrând să se scuze zise: „Știu, dar eu totdeauna o țin așa, căci sunt stângace.“

Sămënța plantelor agricole și sămănatul lor.

Sămănatul.

(Retipărirea interzisă).

„Precum vei sămăna așa vei și recolta“, este o zicătoare pe cât de veche pe atât de adevărată. Și în agricultură trebuie să ne călăuzim de acest adevăr. Putem avea pământul cel mai bun, bine lucrat, gata a primi sămënța în el, totuși recoltele noastre nu ne vor răsplăti, dacă nu folosim o sămënța bună, și nu știm când și cum să o așezăm în pământ pentru a ne da roade. Cel care se scumpește a-și procura o sămënța bună, face risipă, căci munca lui nu este răsplătită. Scopul acestor șiruri va fi a ne da îndrumările trebuincioase cum trebuie să procedem la sămănat și la alegerea sămënței potrivite.

Bunătatea sămënței decide asupra reușitei culturii.

Pentru-ca o sămënța să încolțească, se recere o cantitate de căldură potrivită, aer atmosferic și apă. Sub influența lor se desvoaltă din materiile de rezervă (de prisos) ce se găsesc înmagazinate în bobul de sămënța, primile părți ale rădăcinii și a trunchiului; de aceea pentru a putea încolți și a produce, o plantă viguroasă trebuie sămănată la timp potrivit și într'un mod corespunzător.

Calitățile ce trebuie să însușască o sămënța bună

Cercetând sămënțele unei și aceleiași specie (fel) de plantă, vom observa deosebiri destul de mari ce privește forma, culoarea, mărimea și greutatea singuratecelor boabe.

Cu cât greutatea sămënțelor este mai mare, cu atât și cantitatea de materii plastice (clăditoare) pentru viitoarea plantă sunt mai considerabile (mari) și cu cât aceasta materie plastică va fi mai multă este natural, că și planta ce se va naște, are la începutul germinației (incolțirii) un rezervor mai mare de nutriment și se va desvolta mai viguros, și va rezista mai ușor influențelor vătămătoare din afară.

O altă condițiune a unei bune sămënțe este să posedă facultatea de a germina (de a încolți).

Această facultate o dobândesc sămënțele înainte de-a se coace pe deplin. În cas excepțional deci, putem întrebuința și o sămënța necoaptă, numai să fi ajuns mărimea ei obicinuită. Plante puternice și rezistente influențelor nefavorabile din afară vom dobândi însă numai dintr'o sămënța ajunsă la deplină maturitate. De aceea vom întrebuința pentru sămënța numai boabe pe deplin coapte. Proprietatea de a încolți sămënțele dispăre cu timpul, cu deosebire în urma păstrării rele ce au suferit. În general sămënțele noastre agricole conservate în hambare sau magazii, perd facultatea germinativă după cinci ani, pe când fiind păstrate în vase închise hermeticește, (în care

nu poate intra aer) după-ce s'au uscat la o temperatură de 60°—70°, ele păstrează facultatea de-a germina, chiar și sute de ani.

Cercetări făcute au constatat că:

Din 100 sămënțe au încolțit	După 1 an	2 ani	3 ani	4 ani	6 ani
1 Grâu	96	84	60	73	4
2 Săcară	100	48	—	—	—
3 Orz	89	92	33	48	—
4 Ovės	96	80	32	72	48
5 Cucuruz	97	100	77	60	56

Aceste sămënțe au fost păstrate în magazii de grâne obicinuite. Din această tabelă se vede, că sămënțele cerealelor noastre nu este iertat a le întrebuința decât fiind proaspete, adecă recoltate din anul precedent. O excepțiune putem face la sămënța de grâu, folosind sămënțele de 2 ani, deoarece ce s'a constatat că grăul nu va fi atacat așa de ușor de tăciune.

Dacă din motive (cauze) întemeiate suntem siliți a întrebuința o sămënța mai veche, atunci pentru a produce tot atâtea plante ca și în cazul când am fi folosit sămënța proaspătă, vom sămăna mai des.

Pentru a ne convinge de calitatea germinativă a sămënței cu deosebire când ne-o procurăm din comerț, o supunem unei probe (încercări) de germinațiune. Pentru acest scop, vom număra 100 boabe de sămënța, le așezăm între 2 petece de postav, flanelă sau hârtie sugativă și le punem la un loc cald într'o farfurie, îngrijind ca petecele să rămână totdeauna umede. Numărul boabelor neîncolțite ne va da în procentul numărul sau cantitatea sămënțelor rele.

Fie sămënța cât de proaspătă și ori-cât de bine recoltată, totuși numai rare ori se va întâmpla, ca fiecare bob să aibă puterea de a germina.

După multe încercări s'a constatat, că din 100 sămënțe încolțesc sub împrejurări obicinuite la:

	Cel puțin	Mijlociu	Cel mult
Săcară	86	93	100
Orz	81	90	100
Ovės	59	80	100
Cucuruz	14	58	93
Rapiță	76	86	100
Inu	20	70	99
Trifoiu roșu	26	83	99
Lucernă	43	77	99
Napi	45	59	82
Iarbă engleză	48	76	90

Timpul ce recere o sămënța ca să încolțească, diferă după căldura și umezeala de care dispune.

Sub împrejurări favorabile încolțesc într'o zi cânepa, în 2 zile grăul, orzul, ovėsul, săcară, hrișca, mazăricea și macul, în 3 zile bobul, în 4 zile porumbul (cucuruzul) și meiul, în 5 zile fasolea, în 10 zile napii.

Pe lângă puterea germinativă, mai influențează și volumul (mărimea) sămënței asupra bunătății. La același soi de plante cu cât sămënța va fi mai mare, cu atât și plantele ce răsar din ea vor fi mai mari și mai sănătoase.

Basati pe experiențele culese de până acum, putem zice că numai din sămënțe mari vom dobândi plante viguroase, care produc sămënțe mai mari la recoltă.

Boabele de sēmēnță pe lângă împrejurarea, că trebuie să fie cât se poate de mari și grele, ele trebuie să fie și întregi. Sēmēnțele sparte și rupte încă pot produce o plantă, dacă germenul (colțul) nu este vătămat. Aceste plante însă totdeauna vor fi pipernicite și bolnave. De aci se explică și faptul, că din cartofi de sēmēnță mici sau tăiați, nu dobândim nici când o recoltă așa de mare, ca în cazul dacă ele ar fi fost întregi.

Forma, culoarea și mirosul sēmēnței trebuie să fie naturale; ori ce abatere dela acestea influențează asupra bunătații sēmēnței.

În fine trebuie să luăm în considerație la sēmēnțe și varietatea (soiul) plantei. Una și aceeași varietate cultivată în împrejurări diferite (deosebite) climaterice și agrologice, ne pot da rezultate diferite. Din acest motiv nu ne vom folosi de o sēmēnță străină localității noastre înainte de a fi convinși de reușita ei, prin experiențele făcute pe un teritor mai restrâns.

Curățirea sēmēnței.

Afară de proprietățile (însușirile) ce am enumerat până acum ce trebuie să întrunească o sēmēnță bună, ea mai trebuie să fie și liberă de ori ce sēmēnțe străine și cu deosebire de sēmēnțe de burueni.

Înainte de a sămăna sēmēnța trebuie aleasă de toate necurățeniile. Cantitățile mici de sēmēnță se aleg cu mâna, iar cantitățile mai mari prin diferite mașini, care le vom cunoaște mai pe urmă.

Ca să avem o idee (închipuire) câte necurățenii recoltăm noi în genere cu sēmēnțele plantelor noastre agricole, dăm următoarea tabelă:

Necurățenie se află în procente (la 100 boabe) la:

	Cel puțin	Mijlociu	Cel mult
1 Sécără	0·0	0·8	3
2 Orz	0·2	0·7	2
3 Ovės	0·1	0·4	5
4 Cucuruz	0·0	2·0	8
5 Rapiță	0·0	0·3	3·00
6 In	0·5	5·00	35·—
7 Trifoiul roșu	0·8	6·4	62·—
8 Lucernă	0·2	5·0	41·—
9 Iarbă engleză	0·6	3·0	70·—

Aceste necurățenii sunt constatate din recolte obișnuite.

Dacă folosim sēmēnța necurățită de sēmēnțele buruenilor, numărul acesta pentru un hectar sămănat sunt următoarele:

În cu 5% sēmēnțe de burueni = 335,000 sēmēnțe de burueni (cu 41 specii).

Trifoiu roșu cu 6,4% sēmēnțe de burueni = 602,500 sēmēnțe de burueni (cu 44 specii).

Iarbă engleză, 46% sēmēnțe de burueni = 55,146,000 sēmēnțe de burueni (cu 45 specii).

Producerea și schimbarea sēmēnței.

În cele mai multe cazuri este recomandabil a produce sēmēnțele necesare, prin cultivatorii nostri. Dacă procedem corect și cu îngrijire, putem câștiga o sēmēnță tot atât de bună ca și cea procurată din afară. Prin alegerea unui pământ potrivit cu o compozițiune favorabilă, prin alegerea boabelor de sēmēnță celor mai bine dezvoltate și în fine prin o cultură îngrijită ce vom da plantelor, putem câștiga o sēmēnță mai superioară ca de obicei.

Dacă vom câștiga o sēmēnță pentru plante, care să caracterizează belșugul produselor ce ne dau, alegerea și cultura sēmēnței va fi cu deosebire îngrijită.

Prin urmare dela plantele spicoase vom alege în totdeauna numai sēmēnțe din mijlocul spicului și din spicele cele mai bine dezvoltate, dela plante care se disting prin numărul cel mare al spicelor lor. La porumb (cucuruz) vom alege sēmēnța dela plante cu mai mulți știuleți ca de obicei și boabele dela basă sau mijlocul știulețului.

În general vom alege dar sēmēnța dela plantele cele mai fructifere (roditoare) și sēmēnțele cele mai bine dezvoltate. Urmând cu acest mod de cultură vom dobândi după mai multe generațiuni o sēmēnță cu deosebire bună. Acela care dorește a câștiga varietăți timpurii din vr'o plantă, va alege pentru sămănat sēmēnțele care încolțesc mai de vreme.

Pentru îmbunătățirea sēmēnțelor ne folosim afară de modul descris până acum, adecă prin Selecțiune (alegere) și de Hibridisațiune (încrucișare).

În culturile mai mari această hibridisațiune se poate efectua sămănând diferite varietăți la un loc. La cereale pentru a ajuta fecundațiunea vom trage o funie peste spicele înflorite de-a lungul câmpului.

La culturi mai îngrijite și de mică întindere fecundația se face cu mâna prin ajutorul unei pensule, luând ponelul copt dela o varietate de plantă și punându-l pe stigmatul pistilelor dela cealaltă varietate.

Sub împrejurări ne favorabile, cu toată cultura îngrijită ce dăm plantelor, nu putem dobândi o sēmēnță bună, de oare-ce fiecare plantă are pretențiunile ei anumite asupra pământului și climei; în astfel de cazuri se recomandă a procura sēmēnță din afară sau schimbarea sēmēnței. Prețul mai urcat al acestei sēmēnțe se recompensează prin cantitatea mai mare a recoltei ce putem spera. Sēmēnța importată cultivându-o mai mulți ani de-a rândul, își pierde calitățile ei primitive (dela început) și primește cu timpul acelea ale sēmēnței din localitate, adecă degenerază. De aceea schimbarea sēmēnței trebuie să o facem mai des.

(Va urma).

NOUȚĂȚI

Asentările în comitatul Hunedoarei. În Geoagiu se vor ținea asentările la 1, 2 și 3 Martie; în Orăștie-oraș la 20, jurul la 21 și 22; în Baia-de-Criș la 6, 7 și 8; în Brad la 19, 11 și 12; în Ilia la 15, 17, 18 și 19; în Deva-oraș la 24; jurul la 20, 21 și 22; în Hunedoara-oraș la 12 Aprilie; jurul la 14 și 15; în Hațeg-oraș la 19; jurul la 16, 17 și 18; în Petroșeni la 21, 22 și 23; în Pui la 29 și 30.

Necrolog. Primim următorul anunț funebru: Iustina Olariu nasc. Popovici-Barcianu ca soție, dimpreună cu Delia, Liviu, Elvira și Mărioara Olariu ca fiu și fiice, precum și numeroasele rudeni au durerea a aduce la cunoștință, că prea iubitul lor soț, părinte, etc. *Dr. Nicolae Olariu*, avocat, referent consistorial, fișcal în consistorul metropolitan, secretarul fundației Șaguna și a tipografiei archidieceșane, deputat sinodal, după scurte dar grele suferințe a adormit în Domnul, Marți în 5/18 Februarie 1902 în etate de 56 ani. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odichnă Joi în 7/20 Februarie a. c. la 3 ore d. a. în cimitelul gr.-or. din Sibiu, suburbiul Iosefin. Rugați-vă pentru el! Sibiu, 5/18 Februarie 1902 — Trimitem întristatei familii condolențele noastre.

Striviți de pământ. În comuna Sebeșulmic (com. Hunedoarei) săpau doi oameni un mormânt pentru nevasta moartă a inginerului dela cariera de peatră de-acolo. Când au fost aproape gata, s'a surpat pământul peste ei și i-a înăbușit. În loc de o înmormântare au fost trei.

Cununii. Dl Ioan Dregan, inv. gr.-cat. în Romos și-a sărbătorit cununia cu d-șoara Saveta Nistor Nacu din Vaidei la 23 Febr. n. a. c. în Vaidei.

— Dl Petru Cinder din Geoagiu și-a sărbătorit cununia la 23 Febr. n. a. c. cu d-șoara Elena Stoica din Renghet.

— Aleman Costea din Tilișca și Paraschiva Goșa din Seliște și-au sărbătorit cununia la 23 Febr. n. a. c.

Să fie într'un cîas cu noroc!

„Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu” arangiază o producțiune publică împreună cu cântări, declamațiuni și joc, cu concursul d-șoarelor Oliyia Bardoși, Elena Cunțan și Eugenia Smonescu, Duminecă la 23 Februarie n. a. c. în sala cea mare dela «Gesellschaftshaus». Dirigent de coruri Candid Popa. O parte a eventualului venit curat e destinată fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români.

Un nou balon dirigiabil. Ziarele italiene vestesc inventarea unui nou sistem de balon de contele Almerico, care de 50 de ani studiază problema navigațiunii aeriene și se prepară acum a-și pune îndelungatele studii în experințe practice. O societate de acțiuni s'a format spre a constitui capitalul de lipsă

pentru construirea noului balon, chiar și ministerele de războiu și de instrucțiune publică a contribuit cu sume mari de bani și acum se lucrează la fabricarea aerostatului. Balonul e de mătasă și are forma unei țigaret; lungimea lui va fi de 35 metri, ear diametrul de 6 metri. Cu acest balon se crede că se poate pute în aer, cinci ore în continuu cu o iușală de 20 chlm. pe oră. Primele experințe s'au făcut la sfîrșitul anului.

Impăratul Japoniei și-a pus de gând să se facă minisru de lucrări publice. Pentru a putea însă ocupa acest post pe baza de calificatiune, nu numai pe basă că e fecior de împărat, a plecat în străinătate să studieze. Și s'a dus chiar în America, în țeara muncii serioasă și intensivă. Acolo și-a început studiile intrînd ca simplu lucrător într'o fabrică de mașinării în Pensilvania. Un an de zile va sta acolo, ca să învețe meseria mecanice, și în acest timp va participa și la cursurile de seară ale lucrătorilor. După un an va putea începe studiile tehnice, putînd a se reîntoarce acasă numai după-ce-și va fi câștigat diploma de inginer. Până atunci n'are să țină seamă că e fecior de împărat, și pentru-ca aceasta să-i succedă mai ușor, a schimbat și modul seu de traiu de până acum, încuartirîndu-se la o familie de lucrător sêrac, și luînd chiar și vîptul așa cum viețuesc lucrătorii.

Prima femeie profesor asistent. Corpul profesorilor de medicină dela universitatea din Budapesta a angajat pe d-șoara Dr. Lea Loránd asistentă la catedra pentru boalele de copii. Ea e prima femeie în Ungaria, admisă la postul de prof. asistent.

O trupă de soldați degerată. În 23 Ianuarie plecase o trupă de 210 soldați din orașul Amori (în partea nordică a Japoniei) sub comanda unui maior, dar pe drum fiind ajunsă de viscol s'a rătăcit și afară de unul singur toți ceialalți s'au prăpădit de foame și de ger.

Exportul și importul galițelor. Ce comară zace în cultura galițelor ne dovedesc datele statistice despre exportul și importul lor în anul 1900. Din Ungaria s'au vîndut în străinătate 6 mil. 400.000 găini în preț de 6 mil. 800.000 cor., 202 mii găște în preț de 830 mii cor., 476 mii rațe în preț de 905 mii cor. Afară de acestea s'au mai exportat și alte galițe, precum și de cele tăiate gata, apoi 420.897 m. m. ouă în preț de zece mil. cor. etc. Scoțînd venitul eșit din acest ram al economiei, căpătăm suma de 67 mil. cor. încassate de cei-ce se ocupă cu cultura galițelor.

Cutremur de pământ îngrozitor s'a petrecut Sâmbătă la Semala, în Persia. Mulțime enormă de case s'au prăbușit, așa că în orașul întreg abia au rămas 15—20 case locuibile. De sub ruine s'au scos până acum peste 600 cadavre, ear fără adăpost au rămas 25.000 oameni.

„Revista Ilustrată”, redactor Dr. Victor Onișor. Nr. 3 a apărut cu următorul bogat și variat cuprins: Iubiri (poesie) de V. B. Munteșcu, Om fericit (novelă) de Ion Pop Reteganul, Din veacul nou (poesie) de Alexandru Aciu, Patruzeci de mii de franci (istorisire) de E. Legouvé, trad. de Miți Victoria Onișor, Adevăratul noroc (meditațiuni) de Nițu. La Crăciun, La Anul nou (datine) de Andrei, Ciripituri (câteva reflexii inofensive) de Mefisto, Cronica, Deslegări de ghicituri, Ghicitură (șaradă) de Sili, Ghicitură de șach de Vasile Moldovan, Posta Redacțiunii. Ilustrațiuni originale: Perde vara, Un Evreu, Plante acuatică. «Revista Ilustrată» e cea mai ieftină revistă românească pentru familie. Are de colaboratori pe cei mai buni scriitori delanoi, redactarea e foarte îngrijită. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentele se fac la Administrație în Bistrița, Strada Lemnelor 44. O recomandăm în atențiunea publicului.

„Convorbiri Literare” nr. 2 are următorul cuprins: St. O. Iosif: A fost odată (poesie). G. Murnu: Homer, Iliada, cântul V (urmăre). G. Munteanu-Murgoci: Excursiuni în Carpați. I. Munții Lotrului, Peștera din Tîrnovu-mic. N. Iorga: Istoria lui Mihai Viteazul, Cap. I: Familia lui Mihai Viteazul. Biron: Organizarea și naționalizarea meseriilor (studiu). I. Bogdan: Lucrările filologice ale dlor I. Bărbulescu și I. Bianu (dare de seamă). N. Iorga: Un tîner învățat român: Dr. Ilie Bărbulescu (critică). N. Iorga, G. Bogdan-Duică: Comunicări mărunte.

Darul bogat al lui Dumnezeu. O femeie sêrbă cu numele Marița Veda din Osoj a dat viață la 6 gemeni. Marița Veda e soția preotului sêrb din Osoj. Băieții sunt foarte mici, dar toți sunt sănătoși. Preotul, se înțelege, a fost foarte surprins de această bucurie familiară și e mai ales îngrijat de botezarea copiilor, ce-i va da mult de lucru. Mama e trecută peste ori-ce comedie.

Print poet. Un concurs de poesie a fost organizat de curînd de cătră academia din Atena. Primul premiu a fost acordat în unanimitate unei comedii întitulate «Reformatorii», despre care se asigură că are părți strălucite.

Autorul laureat este printul Nicolae, al treilea fiu al regelui Greciei. Revelațiunea aceasta a fost primită cu mare entusiasm, dar fără surprindere, deoarece-ce se știe că tînerul print posedă un remarcabil talent de poet și scriitor.

Biblioteca românească. La Geneva (Svițera) s'a format o bibliotecă română, care poartă grațiosul nume al pseudonimului M. S. Reginei României. Biblioteca era de mult așteptată de studenții români, căci ea va întreține întrucâtva entusiasmul și dragostea de țeară prin publicațiile și ziarele ce se vor ceti și pe cari nu și-le pot procura fiecare în parte.

Averea lui Rockefeller. Un ziar din New-York dă cetitorilor sei lista exactă și completă a averii lui Rockefeller, supra numit: «Regele petrolului».

Capitalul acestui om se ridică la suma de 1250 mil. franci, aducând un venit anual de 62 mil. și jum.

Pe lângă aceasta mai are 200 de vagoane, 70.000 cară de mărfuri și 3500 vagoane de căi ferate. Are sub ordinele sale 27.500 oameni și controlează venitul a trei sute de mii persoane, a căror avere variază între 25.000 franci și 25 mil. E proprietarul celei mai mari companii de căi ferate americane și e interesat în toate celelalte. Poședă trei mii kilometri de conducte de petrol.

Un Grec bogat, Panaiot Viliaros, a murit în Atena, testând întreaga avere, vreo 120 mil. pentru scopuri publice. E interesant, că acest Croesus abia știa să scrie și să cetească și s'a îmbogățit din comerciu, de care s'a apuțat la vârsta de 40 ani. În 40 de ani cât a urmat cu negustoria, a strâns avere, deși el a mai cheltuit mult pentru scopuri culturale. Între altele a clădit la Atena monumentalul muzeu și bibliotecă.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce să facem în Februarie?

Cerne bucatele de sēmēnță. Cară și împărăștie gunoiul, ca pe când se desghiață, zama lui să între în pământ. Când timpul e frumos, începe aratul dacă pământul e potrivit spre acest scop. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua în jurul pomilor. Curățește livezile de mu-uroaie, petri și măracini și pe unde locul e gol, samănă iarba. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de a fâta pierd mieul, ear celor fătate li-se strică laptele. Taie mlădițe de altoit din partea despre miază-zi a pomilor cari sunt sănătoși, le implântă în nēsip ori pământ umed până la folosință. Sfirșește curățirea pomilor de omide și când timpul e frumos, poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși, ear pe cei bătrâni de toate necurățeniile. Retează pomii, ca nu cumva întârziindu-se să înceapă circularea sucului. Pomișorii din școala de sēmēnță se pot transforma în școala de pomi, unde vor fi nobilitați.

Lucrul început în paturile calde în luna Ianuarie, se continuă. Acestea în timp frumos și ca'd trebuie aerisate. Putem sămăna: chil, caralabe, varza timpurie, salată, țelur, morcovi, pētringei și castraveți.

În viie dacă gunoiul nu s'a împărășit până acum, să se împărăștie. Butășitul, tăiatul și alte lucrări rămase de toamna se pot continua.

Vitele trebuie bine hrănite pentru redobândirea puterii la începerea lucrului de primăvară.

De stupi trebuie îngrijit ca să nu fie conturbați prin larmă, mișcare, cu un cuvânt de nimic, să fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Evidență pentru oficiile parohiale și protopresbiterale.

Februarie.

Ținerea sinodului protopresbiteral ordinaru. (§. 45. Statutul organic).

Dela 25—28 Februarie un termin pentru depunerea examenului de calificatiune preotească. (Nr. 89 pot. sinod. arch. din 1878. Vezi și August).

28 Februarie, terminul pentru depunerea examenelor de pe cursul III. pedagogic pe cale particulară.

Cursul pieții din Budapesta

— în 18 Febr. 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 9.50 până la 9.65
Săcară	7.80 „ „ 7.85
Cucuruz	5.10 „ „ 5.20
Ovăș	7.50 „ „ 7.65
Fasole	— „ „ —
Mazăre	6.— „ „ 6.50
Fân	2.80 „ „ 3.—
Mohor	2.75 „ „ 2.90
Hirișcă	4.50 „ „ 5.—
Unsoare	54.— „ „ 54.50
Slănină	45.— „ „ 45.50

Calendarul săptămânii vechiu și nou.

Dum. Fiului părăsit, ev. Luca, c. 15, g. 5, v. 5

Dum.	10 S. M. Haralambie	23 Eberhard
Luni	11 S. M. Vlasie	24 Matias
Marti	12 C. P. Maletie	25 Victor
Merc.	13 C. P. Martinian	26 Claudius
Joi	14 C. P. Axentie	27 Leander
Vineri	15 S. Ap. Onisim	28 Roman
Sămb.	16 S. M. Pamfil	1 L. I. Mart.

Tirgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 24 Febr. — 1 Mart. n.

24. Borșa. Cincul-mare.	mare.	Dej.
Crișpatak.	Șomcuta-mare	
Mercurea. Cic. 1.	Martie	Abrud
Cristiorul sęc.	Arađul-nou.	Bruin.
25. Belin.	Dicio-Sân-Mărtin.	
26. Eleșd.	Draș.	Lechința.
Sepsi-S.-Georgiu.	Piscolt.	Rășinari.
27. Becicherecu-	Zlagna.	

Intrebări și răspunsuri.

Abonent nr. 135. Pentru a face săpun de casă pentru spălatul rufelor, trebuie să se iee 12 klgr. unsoare de porc, sau seu de vită, la care se pun 8 klgr. sodă, 6 klgr. seu și 52 l. de apă de ploaie. Mai întâiu vine apa feartă numai cu soda atăta, până când muind în ea o peană de găscă, se topește; apoi se pune seu și unsoarea. În această stare se mai ferbe 1—1 și jum. oră pe foc domol și după-ace pe deasupra se formează o coaje, prin care străbate ici coala leșie, e semn că e destul de fert. În fine se udă un lepedeu (lintol), se pune peste o ladă în care se toarnă fluiditatea pentru a se închea; apoi se taie în bucăți folosibile.

Abonent nr. 238. Bani s'au dat destinațiunii.

Abonent nr. 859 pentru cele scrise costă de trei ori 1 cor. 50 fil.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

98—1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1901. évi 12,372 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt „Hatiegana“ takarékpénztár javára Predány Miklós s. t. tustyai lakosok ellen 486 kor. s jár. erejéig 1902. évi január hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 3350 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, széna, szilva és disznok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járás-bíróság 1902. évi V. 32/2 számú végzése folytán 486 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi márczius hó 21 napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 79 kor. 80 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Tustya község házánál leendő eszközzésére 1902. évi márczius hó 5 napjának délelőtti 11 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik, erről értesítettnek.

Kelt Hátszegen, 1902. évi február hó 7 napján.

Szentmiklósy András,
kir. bir. végrehajtó.

1—1 (22)

97—1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

Alulirót bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1901. évi 12679 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt „Hatiegana“ takarékpénztár javára Predány Miklós s. t. tustyai lakosok ellen 300 kor. s jár. erejéig 1902. évi január hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 3060 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, széna, disznok és lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járás-bíróság 1902. évi V. 42/2 számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi márczius hó 21. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 64 kor. 40 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Tustya község házánál leendő eszközzésére 1902. évi márczius hó 5 napjának délelőtti 8 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik, erről értesítettnek.

Kelt Hátszegen, 1902. évi február hó 7 napján.

Szentmiklósy András,
kir. bir. végrehajtó.

1—1 (23)

„HONDOLEANA“

însoțire de anticipație și credit în Hondol.

CONVOCARE.

P. T. membrii ai însoțirii de anticipație și credit „HONDOLEANA“ din Hondol se invită conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor însoțirii, la a **VI-a adunare generală ordinară**, care se va ține în Hondol, Sâmbătă la 22 Martie st. n. 1902 la 9 ore a. m. în localul însoțirii.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor lor.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1901.
4. Decidere asupra bilanțului și a întrebunțării profitului curat.

În lipsa membrilor recerți — de peste 1/2, din părțile fundamentale — adunarea generală se va ține în înțelesul §-lui 21 din statute la 31 Martie c. la 2 ore d. a. tot în localul indicat.

Numărul membrilor înscrși cu 31 Decembrie 1901 a fost 228 cu 657 părți fundamentale în sumă de 19.541 coroane.

Din ședința direcțiunii însoțirii „Hondoleana“, ținută în Hondol la 2 Februarie 1902.

Direcțiunea.

Incheierea compturilor pe anul 1901.

Activa—Vagyon

Contul Bilanț.

Teher—Pasiva

	Cor.	fl.		Cor.	fl.
Cassa în număr — Pénztári készlet	1021	77	Părți fundamentale—Törzshetétek	19541	—
Cambii escomptate—Leszámitolt váltok	72695	—	Depuneri și interese capitalizate—Betétek	29891	83
Realități—ingatlan vagyon	300	—	Fondul de rezervă—Tartalékalap	1992	55
Mobilier—Felszerelés	388	36	Fondul special de rezervă—Külön tartalékalap	250	—
după deteriorare de 5 p. — 5 p. törl. 19.40	368	96	Reescompt—Visszleszámitolás	22400	—
Interese restante—Hátralékos kamatok	2609	78	Dividendă neridicată—Fel nem vett osztalék	364	02
Diverse conturi debitoare—Különféle tartozó számlák	440	58	Interese transitoare—Átmeneti kamatok	322	15
			Conturi creditoare—Hitelezők	93	22
			Profit curat—Tiszta nyeresemény	2581	32
	77436	09		77436	09

Ésíté—Kiadás

Contul profit și perderi

Bevétel—Intrate

	Cor.	fl.		Cor.	fl.
1. Interese de depuneri—Betétek kamatok	1517	53	1. Interese—Kamatok	7026	14
2. Interese de reescompt—Visszleszámitolási kamatok	1195	46	2. Provisiuni—Jutalék	1182	50
3. Salarii—Fizetések	2000	—	3. Diverse—Különféle	1161	70
4. Marce de prezență—Jelenleti jegyek	451	—			
5. Contribuție—Adó	540	—			
6. 10 p. dare după depuneri—Betétek utáni adó 10 p.	140	12			
7. Competință de timbru—Bélyeg illeték	52	—			
8. Chirie—Házbér	57	—			
9. Deteriorare de mobilier—Felszerelés törlesztés	19	40			
10. Diverse spese—Különböző költségek	816	51			
Profit curat—Tiszta nyeresemény	2581	32			
	9370	34		9370	34

Propunerea direcțiunii relativ la împărțirea profitului net:

- 5 pr. dividendă membrilor K 977.05
- 10 „ statutare fondului de rezervă K 258.13
- 3 „ statutare pentru scopuri de binefacere K 77.43
- 4 „ supradividendă membrilor K 781.64
- Supradotațiune fondului de rezervă K 100.—
- „ „ special de rezervă K 100.—

Restul din profit se se transpună pe anul viitor. A maradék a tiszta nyeresémből az 1902. év bevételeibe. Hondol, 31 Decembrie 1901.

P. A. Mihutz m. p., director. **Petru Gabor m. p.,** controlor. **Sabin I. Piso m. p.,** casar. **Eugen Grecu m. p.,** secretar.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

A. Oprea. S. Deac. M. Furdou. G. Crainic. I. Bucurestian. I. Lucacel.
Bilanțul present examinându-se din partea subscrisului comitet de supraveghiere, s'a aflat în ordine și consonanță cu cărțile principale și auxiliare purtate la însoțire.
Hondol, 2 Februarie 1902.

Simion Vlad m. p., președinte. **I. Piso m. p.,** membru. **I. Moța m. p.,** membru. **N. Fărcaș m. p.,** membru.

Pentru asigurarea vieții
se recomandă

Institutul maghiar de asigurarea vieții și rentă
ca societate cooperativă
fondat cu participarea bărbaților distinși ai vieții publice.

Institutul acesta împarte adecă întreg câștigul nu între acționari, ci între cei asigurați, exchizându-se astfel ori-ce spirit de speculă. Taxele sunt nu se poate mai lesne și se asigură o mulțime de favoruri.

Cu informațiuni servește bucuros (18) 1—4

Direcțiunea: Inspectoratul ardelean:
Budapest, V. Academia-ut. 3. **Balássy Lajos, Kolozsvár.**
Teleky-utca 14. sz.

Un băiat din casă bună, care se fie trecut etatea de 12 ani, se primește îndată ca

Invetăcel

în lucrătoreea de păpucărie a subscrisului (26) 1—3

Ioan Lăzdroiu,

măestru pantofar în Orăștie,
(Szászváros)
Drumul țerii Nr. 5.

Convocare.

Onorații membrii ai „Reuniunii de înmormântare din Căstău“ se invită prin aceasta, în sensul §-lui 13 lit. f.) din statute, la

I-a adunare generală ordinară

a reuniunii, care se va ținea Duminecă, în 2 Martie n. a. c. la 2 ore p. m. în localul școlii gr.-or. din loc. (25) 1—1

Căstău, la 18 Februarie 1902.

Nicolau Andrei m. p., director. **Vasilu Sinton m. p.,** secretar.

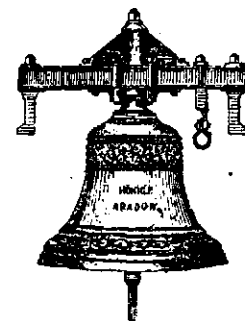
Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor,

ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătere, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebunțare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 2—20

„MINERVA“

institut tipografic,
societate pe acții
Orăștie (Szászváros)
Str. Berăriei Nr. 8.
Efectuește tot soiul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

„PANONIA“ Restaurant și Cafenea

Orăștie, Piața mare Nr. 2.

In casele unde se află:
Pretura și Perceptoratul regesc.

Se oferă
mâncări gustoase și eftine.

Vinuri de tot felul curate
și cu prețuri moderate.

Pe lângă veritabil litra 50 cr.

Pentru trăsuri se află

o curte mare și grajduri spațioase.

Service prompt!